

Alavuden Ampujat ry:n historiikki vuosilta 1952 – 2002.

Helmikuun 9 päivänä 2002 tuli kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun nyt juhlavuottaan viettävä Alavuden Ampujat ry perustettiin.

Alavudella oli ampumatoimintaa ollut jo ainakin noin 50 vuotta aikaisemmin, sillä kun Etelä-Pohjalaisen osakunnan suomenmieliset ylioppilaat vuonna 1902 lahjoittivat Etelä-Pohjanmaan kuntien väliseen kilpailuun kiertopalkinnoksi kuparisen kilven ja siihen liittyvän kuparikantisen voittojen kirjan, jotka oli suunnitellut arkkitehti Kallio ja valmistanut tunnettu ampuja ja vaskiseppämestari Ville Vauhkonen, olivat pitäjämme ampujat mukana ainakin vuosina 1906 – 1909, jolloin he voittivat kilpailun neljänä vuotena peräkkäin. Tuolloin Alavutta edustaneen Vapaaehtoisen palokunnan joukkueissa ampuivat eri vuosina Juho ja Kustaa Pellonpää, Kaarle Jokela, Juho Kaski, Vihtori ja Kustaa Katajamäki sekä Einari Salmi. Kun kilpailun alkuvuosina vuodesta 1903 alkaen voittojen kirjaan merkittiin vain voittajajoukkueen ja siinä ampuneiden nimet, ei ole varmaa tietoa siitä, olivatko alavutelaiset mukana kilpailussa muina vuosina. Vuosien 1920 – 1945 välisenä aikana pitäjän ampumatoiminnasta vastasi suoje-luskunta, jolla oli oma ampumaratansa asemaseudulla.

Kun ikuisesti kiertävästä ampumakilvestä jälleen vuonna 1949 kilpailtiin sotavuosien 1940 – 1948 keskeytyksen jälkeen, olivat alavutelaiset heti mukana sijoittuen toiseksi. Vuodesta 1950 alkoi Alavuden voittoisa kausi, sillä vuosien 1950 – 1964 välisenä aikana Alavus voitti kilpailun yhteensä 11 kertaa. Vuosina 1988 – 1994 oli jälleen Alavuden voittoisa kausi seitsemällä peräkkäisellä voitolla. Yhteensä Alavus on voittanut kilpailun 22 kertaa, mikä on suurin voittojen määrä samassa lukumäärässä olevan Kauhavan kanssa.

Sotavuosina olivat alavutelaisista ainakin Unto ja Olavi Alajoki innolla ja menestyksellä mukana armeijan ampumakilpailutoiminnassa järjestäjinä ja ampujina. Vuosina 1949 – 1951 he edustivat menestyksellisesti Seinäjoen Ampujia.

Tuolloin oli tullut ajankohtaiseksi perustaa pitäjään oma ampumaseura. Niinpä sitten tammikuun 30 päivänä 1952 oli pitäjän lehdessä kutsu, jossa Alavuden seudun ampujia ja ampumaurheilun harrastajia kutsuttiin ampumaseuran perustavaan kokoukseen. Alavuden Ampujat ry:n perustava kokous pidettiin 9.2.1952 Osuuskauppa Kyntäjän kabinetissa. Läsnä olivat lääketieteen lisensiaatti Urmas Seppä, kauppias Unto Alajoki, maanmittausinsinööri Esko Saarnivaara, rehtori Veli Lumiala, konstaapeli Jussi Keskinen, toimitusjohtaja Vilho Haavisto, kauppias Eino Alajoki, aseteknikko Nikolai Mäkineste, toimistusjohtaja Hannes Sipilä, ylikonstaapeli Jouko Kivirinta kanslisti Reino Väliaho ja hovioikeudenauskultantti Mauno Savela.

Kokouksessa päätettiin yksimielisesti perustaa ampumaseura, jonka nimeksi tuli Alavuden Ampujat ja hyväksyttiin seuralle säännöt. Lisäksi valittiin ensimmäiseksi puheenjohtajaksi Urmas Seppä ja hallituksen jäseniksi Unto Alajoki, Esko Saarnivaara, Mauno Savela, Jussi Keskinen, Vilho Haavisto, Jussi Karjala sekä varajäseniksi Eino Alajoki ja Nikolai Mäkineste.

Seuran perustamisasiakirjan allekirjoittivat Urmas Seppä, Unto Alajoki ja Mauno Savela.

Sisäasiainministeriön päätös, jolla myönnettiin lupa yhdistyksen perustamiseen on annettu 12.6.1952.

Tämän jälkeen seura merkittiin yhdistysrekisteriin 16.5.1953 numerolla 63103. Tällöin seuran perustamistoimet oli saatu loppuun hoidetuiksi.

Valitettavasti seuran asiakirjat vuosilta 1952 – 1961 ovat kateissa, joten näiltä vuosilta on ollut käytettävissä vain hajanaisia lehtitietoja seuran toiminnasta.

Toimihenkilöistä:

Seuran puheenjohtajina ovat toimineet seuraavat henkilöt: Urmas Seppä 1952-1957, Antti Parvento 1958-1959, Veli Lumiala 1960, Ola Engström 1961-1963 ja 1979-1983 yhteensä 8 vuotta, Jussi Keskinen 1964-1965, Unto Alajoki 1966 ja 1969, Matti Laitala 1967-1968, Jaakko Sallila 1970, Eino Alajoki 1971-1972, Eero Kirmanen 1973, Mauri Siljanto 1974-1975, Martti Katajamäki 1976, Sinikka Mursula 1977-1978, Keijo Lahdenmäki 1984-1985, Aarno Oja-Kaukola 1986-1992, Pauli Vehniä 1993-1995, Heikki Ylinen 1996-1997 ja Tapio Linjala 1998 alkaen.

Sihteereinä ovat toimineet: Mauno Savela 1952, Unto Alajoki 1953-1968 yhteensä 16 vuotta, Aarno Ala-Honkola 1969-1988 ja 1992-2002 yhteensä 31 vuotta ja Esko Maja 1989-1991.

Rahastonhoitajina ovat olleet Olavi Alajoki 1952-1965 yhteensä 14 vuotta, Alavuden Seudun Osuuspankki 1966-1970 ja Aarno Ala-Honkola vuodesta 1971 alkaen eli 32 vuoden ajan. Hän on hoitanut myös seuran kirjanpidon saman ajan.

Hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä ovat vähintään 10 vuotta olleet: Eino Alajoki 36 vuotta, Aarno Ala-Honkola 35 vuotta, Sinikka Mursula 29 vuotta, Unto Alajoki 20 vuotta, Risto Ilomäki 20 vuotta, Eero Kirmanen 19 vuotta, Tarja Alajoki 16 vuotta, Olavi Alajoki 12 vuotta, Ola Engström 11 vuotta ja Mauri Siljanto 11 vuotta.

Tilintarkastajina ovat pisimpään toimineet Olavi Alajoki 32 vuotta ja Timo Suvanto 28 vuotta.

Juhlavuoden hallitukseen kuuluvat Tapio Linjala puheenjohtajana, Tarja Alajoki varapuheenjohtajana, Aarno Ala-Honkola sihteerinä ja rahastonhoitajana, Reijo Kajan, Aimo Koivumäki, Onni Mastosalu ja Sinikka Mursula jäsenenä sekä Risto Ilomäki ja Erkki Perälä varajäsenenä.

Tilintarkastajina ovat Timo Suvanto ja Arvo Sippola.

Jäsenistö:

Seuran jäsenmäärä oli alkuvuosina noin 20. Siitä se on vähitellen kasvanut viime vuoden lopun lukemaan 253 jäsentä. Näistä oli miehiä 175, naisia 8, alle 20-vuotiaita poikia 66 ja tyttöjä 4.

Alavuden Ampujat on Suomen Ampumaurheiluliiton (SAL) jäsenseura kuuluu SAL:n Pohjanmaan alueeseen, joka käsittää entiset Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan piirit.

Ampumaradoista:

Ensimmäisinä vuosina harjoitus- ja kilpailutoimintaa harjoitettiin asemaseudulla sijainneella lakkautetun suojeluskunnan ampumaradalla, jonka seura oli kunnostanut käyttökuntoon. Pian asutus kuitenkin levisi radan ympäristössä niin, että sen käyttö oli lopetettava.

Niinpä sitten vuonna 1956 vuokrattiin Tusanpuolelta Heimo ja Irja Isoaholta noin 2 hehtaarin suuruinen alue ampumaradan rakentamista varten. Vaasan lääninhallituksen lupa ampumaradan perustamiseen saatiin 6.3.1956. Vuonna 1957 aloitettiin vuokratulla alueella nykyäänkin käytössä olevan ampumaradan rakennustyöt. Rata valmistui käyttökuntoon vuonna 1958, jolloin ensimmäisinä kilpailuina järjestettiin Kilpi-am-

munnat. Radan rakentamiseen saatiin veikkausvoittovaroja 300.000 silloista markkaa. 14.6.1965 päivätyllä kauppakirjalla seura osti Heimo ja Irja Isoaholta vuokratun alueen noin 3 hehtaariin laajennettuna omakseen 4.000 markan kauppahinnasta. Tila lohkottiin ja merkittiin maareksiteriin vuonna 1974 nimellä Ampumarata. Lainhuuto tilaan saatiin 22.5.1974.

Vuonna 1966 vuokrattiin osa ampumarata-alueesta Alavuden-Töysän Riistanhoitoyhdistykselle hirviradan rakentamista varten. RHY rakensi alueelle edelleen toiminnassa olevan radan, jota käytetään mm. hirvikoeammuntoihin ja pitäjän metsästysseurojen harjoitus- ja kilpailutoimintaan.

Vuonna 1970 rakennettiin pistoolirata kokonaan uudelleen ja hankittiin sähköllä toimivat ratalaitteet 25 ampujaa varten. Hankkeeseen saatiin veikkausvoittovaroja 5.600 markkaa.

Vuonna 1972 hankittiin 20 paikkaiselle pienoiskivääriradalle sähkötoimiset nauhataululaitteet. Tähän uudistukseen saatiin veikkausvoittovaroja 4.500 markkaa.

Vuonna 1985 rakennettiin villikarjurata, jolla voi ampua samanaikaisesti 2 ampujaa.

Ilma-aseammunnan tultua ohjelmaan, hankittiin vuonna 1977 ilma-ase ratalaitteet ja vuorattiin Alavuden Nuorisoseuran piharakenuksesta tilat ilma-aseammuntaa varten. Seuran monivuotinen toive pysyvän ilma-aseradan saamisesta harjoitus- ja kilpailukäyttöön toteutui vuonna 1983, kun kaupungin Liikuntahalli valmistui ja sen suojista saatiin tilat 7 paikkaiselle ilma-aseradalle, joka varustettiin nauhataululaitteilla.

Vuonna 1992 hankittiin ilma-aseradalle Lindeman olympiakivääriratalaitteisto, joka mahdollistaa kahden ampujan samanaikaisen ampumisen. Rata soveltuu myös ilmakiväärillä suoritettavaan hirviammuntaan.

Vuonna 1999 Kunto-Lutran uimahalliosan valmistuttua sai seuramme lisätilaa ilma-aseradan laajennusta varten. Lisätilaan voitiin rakentaa 6 ampumapaikkaa, jotka varustettiin nykyaikaisilla Rika ”tule luo” taululaitteilla.

Vuonna 1995 rakennettiin talkoilla 30 paikkainen ilma-aseratalaitteisto nauhatauluja varten. Rata kootaan kilpailuja varten Kunto-Lutran pääsaliin. Ratalaitteet säilytetään kilpailujen välillä paketoituina hallin varastotiloissa.

Kilpailumenestys:

Seurassamme on koko toiminta-ajan ollut hyvin menestyneitä kilpa-ampujia. Kahden ensimmäisen vuosikymmenen menestyksestä vastasivat lähes pelkästään Alajoen veljekset Unto, Olavi ja Eino, jotka mm. voittivat puhtaalla veljesjoukkueella aikaisemmin mainitun Kilpi-ammunnan seitsemän kertaa.

Seuramme ampujien parhaista saavutuksista mainittakoon seuraavat:

Seuramme ampujat Juha Oja-Kaukola ja Hannu Kalmari ovat edustaneet maatamme EM-kilpailuissa, joista Oja-Kaukolalla hopeamitali joukkuekilpailussa.

PM-kilpailuissa on Juha Oja-Kaukola edustanut maatamme ja saanut hopeamitalin joukkuekilpailussa.

Suomi-Ruotsi maaottelussa ovat maatamme edustaneet Juha Alajoki, Juha Oja-Kaukola ja Hannu Kalmari.

SM-kilpailuissa ovat seuramme ampujat saavuttaneet henkilökohtaisia Suomen mestaruuksia yhteensä 18 kpl ja joukkuemestaruuksia yhteensä 9 kpl. Lisäksi seuramme on voittanut ilmakiväärin sarjakilpailun 3 kertaa.

Henkilökohtaisia hopeamitaleja ampujamme ovat voittaneet 19 kpl ja joukkuehopeamitaleita 9 kpl.

Henkilökohtaisia pronssimitaleita on voitettu 18 kpl ja joukkuepronssimitaleita 7 kpl. Henkilökohtaisia mestaruuksia ovat voittaneet Olavi Alajoki 7, Hannu Kalmari 4, Eino Alajoki 3, Juha Oja-Kaukola 2, sekä Sinikka Mursula ja Pasi Katajamäki kumpikin 1.

Henkilökohtaisia SM-hopeamitaleita ovat voittaneet Olavi Alajoki 7, Eino Alajoki 6, Juha Oja-Kaukola ja Erkki Perälä 2, sekä Aarno Ala-Honkola ja Sinikka Mursula kumpikin 1.

Henkilökohtaisia SM-pronssimitaleita ovat voittaneet Eino Alajoki 6, Juha Alajoki 3, Olavi Alajoki ja Hannu Kalmari kumpikin 2 sekä Pasi Järvensivu, Juha Oja-Kaukola, Aarno Ala-Honkola, Tarja Alajoki ja Martti Kalmari kukin 1.

Joukkue mestaruuksia ovat voittaneet Juha Oja-Kaukola 4, Marko Olkkonen 3, Juha Alajoki, Matti Hannuksela, Hannu Kalmari, Veli-Matti Kalmari, Tommi Maja, Marko Montti ja Reijo Siloaho kukin 2 sekä Aarno Ala-Honkola, Eino Alajoki, Olavi Alajoki, Pasi Järvensivu, Pasi Katajamäki ja Jussi Kortesmäki kukin 1.

Vuoteen 1994 saakka käytössä olleen SVUL:n piirijärjestelmän mukaisia E-P:n piirin mestaruuksia ja mitalisijoituksia ovat ampujamme saavuttaneet suuren määrän. Näiltä osin ei kuitenkaan ole täydellisiä tilastoja käytettävissä.

Vuonna 1995 tuli voimaan SAL:n uusi aluejako, jolla entiset Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan piirit yhdistettiin uudeksi SAL:n Pohjanmaan alueeksi. Seuramme ampujat ovat tähän mennessä voittaneet yhteensä 54 henkilökohtaista aluemestaruutta ja 25 joukkuemestaruutta. Henkilökohtaisia mestaruuksia on Pasi Järvensivulla 9, Erkki Perälällä 5, Aarno Ala-Honkolalla, Eino Alajoella, Seppo Siukolalla ja Veli Ylisellä kullakin 4, Heikki Aholaisella, Sinikka Mursulalla ja Juhana Toikolla 3, Olavi Alajoella, Martti Kalmarilla, Pasi Katajamäellä, Miia Olkkosella ja Kimmo Pölösellä kullakin 2 sekä Tarja Alajoella, Hannu Kalmarilla, Janne Lampisella, Matti Pynttärillä ja Mari Ylisellä kullakin 1.

Lisäksi ampujamme ovat voittaneet useita reserviläisjärjestöjen ja metsästäjäliiton mestaruuksia eri lajeissa.

Kilpailujen järjestäminen:

Ilma-aseitten SM-kilpailut ja aluemestaruuskilpailut järjestettiin vuonna 1995 Kuortaneella yhteistoiminnassa Kuortaneen Kunnon ja Lehtimäen Ampujien kanssa.

Ilma-aseitten aluemestaruuskilpailut järjestettiin Alavudella vuosina 1998 ja 2001.

Aluekansalliset Alavuden Malja kilpailut on järjestetty vuosittain jo vuodesta 1959 alkaen. Aluekansalliset ilma-asekilpailut on järjestetty vuosittain vuodesta 1984 alkaen.

Vuosien mittaan on järjestetty monet Suomenselän alueen mestaruuskilpailut ja kaupungin mestaruuskilpailut on järjestetty vuosittain vuodesta 1970 alkaen kaikissa harrastetuissa lajeissa. Lisäksi on vuosittain useita seuraotteluja naapuriseuroja vastaan. Kilpailujen järjestäminen vaatii luonnollisesti suuren määrän vapaaehtoisia toimitsijoita ja koulutettuja kilpailutuomareita. Tällä hetkellä on seuramme jäsenistössä 3 kansallista ylituomaria, 14 I lk:n tuomaria ja 29 II lk:n tuomaria.

Nykyisinhän jo SM-kilpailuihin osallistuminen edellyttää, että ampujalla on vähintään II lk:n tuomarikortti sarjoissa Y, N, Y20, N20, Y50 ja N50.

Ampumakoulutoiminta:

Ampumakoulutoiminta seurassamme alkoi vuonna 1987 ja on siitä lähtien jatkunut keskeytyksettä. Vuosittain on oppilasmäärä vaihdellut 20-40 välillä. Sinikka Mursula on koko ajan kantanut päävastuun tästä toiminnasta. Hänen valmentamansa nuoret ilmakivääriampujat ovat olleet viisi kertaa mitaleilla SM-joukkuekilpailuissa.

Muina ohjaajina ovat olleet Esko Maja, jonka valmentamat nuoret ilmapistooliampujat ovat olleet kuusi kertaa mitaleilla SM-joukkuekilpailuissa, Tarja Alajoki, Keijo Lahdenmäki, Heikki Ylinen, Pauli Vehniä, Timo Toikko, Markus Nieminen ja Jari Ruuhela.

Lisäksi Sinikka Mursula on jo kahden vuoden ajan pitänyt viikottain ampumakerhoa erityisammattikoulun oppilaille sisäratakauden aikana.

Muu toiminta:

Vuodesta 1988 alkaen on seuramme toimesta järjestetty vuosittain puulaakiammunnat ilma-aseilla. Osallistuneiden joukkueiden määrä vaihdellut 80 – 40 joukkueen välillä. Viikko sitten oli tämänvuotisissa ammunnoissa mukana 39 joukkuetta.

Vuodesta 1992 alkaen seuramme järjestänyt Alavuden-Töysän Riistanhoitoyhdistyksen alaisten metsästysseurojen hirviseurueiden välisen hirvi-cup ammunnan ilmakiväärillä. Hyvän suosion saavuttaneessa kilpailussa ovat vuosittain olleet mukana lähes kaikki metsästysseurat

Vuodesta 1988 alkaen on seuramme järjestänyt ilma-aseammuntaa Lions Club Alavus Salmen nuorisotapahtumassa ”peuhajaisissa” ja saanut klubilta vuosittain rahalahjan.

Kolmesta viimeiksi mainitusta toimintamuodosta on seuramme saanut vuosittain lisätuloja toimintansa hoitamiseen. Molempiin tarvitaan kuitenkin huomattava määrä vapaaehtoisia toimitsijoita.

Edellämainittuja toimintoja varten on seuramme hankkinut 7 kpl ilmakivääreitä ja 3 kpl ilmapistooleja sekä viimeisimpänä hankintana Noptel laserammuntalaitteen, jota tietysti käytetään pääasiassa seuramme ampujien valmentautumisessa.

Muistamiset:

Seuramme ei ole aikaisemmin järjestänyt mitään vuosijuhlia. Niinpä muistamiset ovat olleet vähäisiä ja liittyneet lähinnä saajiensa merkkipäiviin.

Seuramme jäsenistä ovat SAL:n kultaisen ansiomerkin saaneet Aarno Ala-Honkola ja Eino Alajoki, hopeisen ansiomerkin Olavi Alajoki, Ola Engström ja Aarno Oja-Kaukola ja pronssisen ansiomerkin Eero Kirmanen ja Sinikka Mursula

Vuonna 1988 suunnitteli seuran silloinen puheenjohtaja Aarno Oja-Kaukola seuralle viirin, jota tähän päivään mennessä on jaettu yhteensä 20 kpl.

Vuonna 2001 suunnitteli Arvo Sippola seurallemme juhlamitalin, jonka pohjana on viirin keskustassa oleva kuvio. Suomen Rahapaja Oy:n valmistama mitali valmistui kaksi viikkoa sitten ja ensimmäiset kappaleet jaetaan seuran 50-vuotisjuhlassa.

Koska tunnustuksia on aikaisemmin jaettu niukasti, korjataan tilannetta 50-vuotisjuhlan yhteydessä tavallista runsaammalla jaolla. Tällä kertaa jaetaan tunnustuksia lähinnä seuratoimintaan osallistumisen perusteella. Juhlavuoden mitaleja tullaan myö-

hemmin tänä vuonna jakamaan parhaiten menestyneille kilpa-ampujille.

Talous:

Seuran talous on tällä hetkellä melko hyvässä kunnossa, sillä velkoja ei ole. Toisin oli takavuosina, jolloin rakennustoimintaan jouduttiin ottamaan velkoja toimihenkilöiden ollessa takaajina.

Tärkeimmät tulolähteet ovat kilpailujen järjestäminen, jäsen- ja liittymismaksut, kaupungin toiminta-avustus, hirvi-cup kilpailun ja puulaakiammuntojen järjestäminen ym. toiminnat.

Suurimpia menoeriä ovat nykyisin SAL:lle maksettavat jäsenmaksut, Kunto-Lutran ampumatilán vuokra, ampumaradan kunnossapitomenot, seuran edustajien puolesta maksetut osanottomaksut eri kilpailuihin, kilpailumateriaalit kuten palkinnot ja ampumataulut ym.

Liikenevät varat on käytetty aikaisemmin mainituissa toiminnoissa tarvittavien aseiden ym. laitteiden hankintaan.

Kuten edellämainitusta käy selville on seuramme toiminta ollut ensimmäisen 50-vuoden aikajakson aikana varsin ripeää ja tuloksellista. Toivotaan samanlaista vireyttä tästä eteenpäinkin.

Alavus 16.3.2002

Sihteeri Aarno Ala-Honkola